

MAJANDUSTEGEVUSE KATKEMISE KINDLUSTUSE TINGIMUSED

Käesolevaid majandustegevuse katkemise kindlustuse tingimusi kohaldatakse ainult koos ettevõtte vara kindlustuse tingimustega AAS Gjensidige Baltic Eesti filiaalis sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, milles kindlustusobjektiks on juriidilise isiku majandustegevuse katkemine. Käesolevates majandustegevuse katkemise kindlustuse tingimustes käsitlemata küsimustes juhinduvad kindlustuslepingu pooled võlaõigusseadusest ja muudest õigusaktidest.

MÕISTED

Kindlustusandja on AAS Gjensidige Baltic Eesti filiaal.

Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu.

Kindlustusvõtja võib olla isik, kellel on kindlustushuvi kindlustatava objekti omanikuna või selle seadusliku valdajana.

Kindlustusvõtjaga võrdsustatakse kindlustusepingust tulenevate kohustuste täitmisel kindlustusobjekti seaduslikud valdajad ja kindlustusvõtja juures töötavad isikud.

Soodustatud isik on kindlustusvõtja poolt kindlustuslepingus kirjalikult nimetatud isik, kel on kindlustusjuhtumi korral õigus saada kindlustushüvitis.

Kindlustamise sooviavaldus on kirjalik informatsioon kindlustusobjektidest, faktidest ja muudest olulistest üksikasjadest, mida peab teadma kindlustusrisiki hindamiseks.

Kindlustusrisk on kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustusjuhtumi võimalikku saabumist tingiv asjaolu.

Käive on majandustegevuse käigus müüdnud ja tarnitud kaupade ning osutatud teenuste eest makstud või saadaolevad rahalised vahendid.

Brutokasum on käive miinus muutuvad kulud – selle põhjal arvutatakse kindlustussumma. Brutokasum koosneb püsikuludest ja ärikasumist.

Seda terminit ei tohi ajada segamini raamatupidajate poolt kasutatava samalaadse terminiga.

Püsikulud on kulud, mida tuleb kindlustusvõtjal kanda ka siis, kui kindlustusjuhtumi tõttu midagi ei toodeta, müüda ega pakuta teenust s.t kindlustusjuhtumist tulenev majandustegevuse tulem vastutusperioodil on null.

Muutuvad kulud on kulud, mis varieeruvad majandustegevuse ulatusest s.t on otseselt seotud toodetud kauba või osutatud teenuste hulgaga. Kui majandustegevus katkeb, siis taolised kulud puuduvad

Ärikasum on äritegevusest laekunud kasum enne sellesse finantstulude ja -kulude ja erakorralistest sündmustest põhjustatud tulude-kulude arvamist ja

selle tulumaksustamist. Kui ärikulud ületavad äritulusid, on tegemist ärikahjumiga.

Lisakulud on majanduslikult põhjendatud kulutused, mida kindlustusvõtja teeb kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkida võiva kahju vältimiseks või tekkinud kahju ulatuse piiramiseks.

Omavastutus on kindlustuslepingus sätestatud osa kahjust – ajaline, mille jooksul kindlustusvõtja võtab vastutuse kindlustusjuhtumi tekkimisel, rahaline summa või protsent kahjust, mida kindlustusandja ei hüvita. Omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi korral.

1. KINDLUSTUSOBJEKT

1.1. Kindlustusobjekt on kindlustuslepingus märgitud ettevõtte tootmisprotsessi või muu majandustegevuse (edaspidi majandustegevuse) brutokasum, vältimatud püsikulud ja kahju piiramiseks kokkulepitud ulatuses tehtavad lisakulud.

1.2. Majandustegevuse katkemise kindlustuslepingu võib ettevõtte sõlmida ja see kehtib ainult siis, kui sellega on samaaegselt jõus kindlustusandjaga sõlmitud ettevõtte vara kindlustuse leping.

2. KINDLUSTUSRISK JA SEDA MÕJUTAVAD OLULISED ASJAOLUD

2.1. Kindlustusrisk on oht, mille vastu vara kindlustatakse. Kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisenähtetavaks kindlustusjuhtumi tõenäosuse suurenemist.

2.2. Majandustegevuse katkemise kindlustuse riskideks on tulekahju, veekahju, torm, üleujutus, murdvargus, vandalism, klaasi purunemine ja teised kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustusriskid. Vara kindlustatakse kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustusriskide vastu. Kindlustusriskid on loetletud varakindlustuse tingimustes.

2.3. Kindlustusrisiki mõjutavaks oluliseks asjaoluks loetakse eelkõige teavet, mida kindlustusandja küsib enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjalt kirjalikult. Samuti loetakse kindlustusrisiki mõjutavaks oluliseks asjaoluks kindlustuslepingus või selle lisades sätestatud, riski puudutavate eritingimuste või kokkulepete täitmata jätmist.

2.4. Kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisest tuleb kindlustusandjale viivitamata teatada, välja arvatud juhul, kui kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemise on põhjustanud üldteada asjaolu, mis ei mõjuta üksnes selle kindlustusvõtja kindlustusrisiki.

3. KINDLUSTUSJUHTUM

3.1. Majandustegevuse katkemise kindlustuslepingu alusel ei teki nõudeõigust enne, kui leiab aset ettevõtte vara kindlustuse lepinguga seotud kindlustusjuhtum.

3.2. Kindlustusjuhtumiks on majandustegevuse katkemine kindlustatud vara kahjustumise, hävimise või kaotamineku tagajärjel, mis on põhjustatud ettevõtte vara kindlustustingimustes sätestatud ootamatust ja ettenägematust sündmusest ja mille suhtes on kindlustusandja oma vastutust kinnitanud.

3.3. Kui kindlustusjuhtumi toimumise aega pole võimalik määrata, loetakse selleks hetk, kui

kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama.

4. HÜVITATAV KAHJU

4.1. Vastavalt kindlustuslepingu tingimustele hüvitab kindlustusandja toimunud kindlustusjuhtumi tagajärjel:

4.1.1. arvestusperioodil brutokasumi vähenemise s. o vahe bruto tulu, mis oleks olnud, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud ja tegeliku vastutusperioodi bruto tulu vahel;

4.1.2. kahju laienemise vältimiseks ja vähendamiseks tehtud majanduslikult põhjendatud lisakulud, mis aitavad kaasa majandustegevuse taastamisele.

4.2. Hüvitamisele ei kuulu:

4.2.1. kahju, mis tuleneb asjaolust, et kindlustusvõtjal ei ole kahjustunud, hävinenud või kaotsiläänud vara taastamiseks õigeaegselt kasutada piisavalt tööjõudu ja/või rahalisi või tehnilisi vahendeid (varakindlustusleping on sõlmitud olulise alakindlustusega) ja mille tõttu majandustegevuse taastamine viibib;

4.2.2. kahju, mis tuleneb kindlustuskoha taastamisele või kindlustusvõtja majandustegevusele seatud riigi või kohaliku omavalitsuse poolsetest piirangutest;

4.2.3. elektri- ja soojaenergia, vee ja gaasiga varustamise puudumisest või häiretest tuleneva kahju kulud;

4.2.4. materjali, detailide ja pooltoodete vm kauba hankekulud, toodete ja teenuste transpordikulud;

4.2.5. majandustegevuse muutuvad kulud;

4.2.6. käibe-, aktsiisi, tolli- ega tulumaksud;

4.2.7. majandustegevuse käibest sõltuvaid kindlustusmaksmeid;

4.2.8. majandustegevuse käibest sõltuvaid litsentsitasud ja autoriõiguse kasutamisest tulenevad maksed;

4.2.9. finantskasum ja -kulud, mis ei ole seotud kindlustusvõtja majandustegevusega;

4.2.10. kindlustusvõtja lepinguliste kohustuste täitmata jätmisest tingitud trahvid ja/või viivised;

4.2.11. kindlustusvõtja äripartnerite poolt lepinguliste kohustuste täitmatajätmisest tuleneva kahju kulud;

4.2.12. finantskulud, mis on raamatupidamise algdokumentidega kinnitatamata;

4.2.13. kahjud, mis on põhjustatud sularaha, väärtpaberite, dokumentide, plaanide, jooniste, andmekandjate, raamatupidamisdokumentide hävinemine, kahjustumine või kadumine.

5. VASTUTUSPERIOOD

5.1. Vastutusperiood on aeg, mille eest kindlustusandja hüvitab majandustegevuse katkemise tagajärjel tekkinud kahju.

5.2. Vastutusperioodi hakatakse lugema kindlustusjuhtumi toimumise hetkest ja kestab kuni hetkeni, mil müügitulu on taastunud tasemeni, nagu see oleks olnud ilma kindlustusjuhtumi toimumiseta.

5.3. Vastutusperiood kestab kaksteist kuud, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud.

6. ARVESTUSPERIOOD

6.1. Arvestusperiood on majanduskahju suuruse arvestamiseks ettenähtud aeg, mille maksimaalseks pikkuseks on kindlustuslepingus märgitud vastutusperiood.

6.2. Arvestusperiood lõpeb hetkega kui müügitulu on taastunud tasemeni, nagu see oleks olnud ilma kindlustusjuhtumi toimumiseta, kui mitte hiljem kui vastutusperioodi möödumisel.

7. EKSPERTIIS, SELLE ULATUS JA MAHT

7.1. Peale kindlustusjuhtumi toimumist võivad kindlustusvõtja ja kindlustusandja kokkuleppida, et kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurus ja asjaolud määratakse kindlaks ühise ekspertiisiga.

7.2. Ekspertiisiotsus, kui osapooled peale vastutusperioodi lõppu ei ole jõudnud erinevatele järeldustele, peab sisaldama järgmisi andmeid:

7.2.1. kindlustusjuhtumile eelnenud 12 kuu müügi- või teenuste osutamise tulude, püsikulude, muutuvate kulude ja ärikasumi või -kahjumi arvestuse;

7.2.2. müügi- või teenuste osutamise tulude, püsikulude, muutuvate kulude ja ärikasumi või -kahjumi arvestuse arvestusperioodil, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud;

7.2.3. tegeliku müügi- või teenuste osutamise tulude, püsikulude, muutuvate kulude ja ärikasumi või -kahjumi arvestuse arvestusperioodil;

7.2.4. kahju suuruse arvestuse;

7.2.5. kahju vältimiseks või vähendamiseks tehtud lisakulude arvestuse;

8. KINDLUSTUSKOHT, KINDLUSTUSPERIOOD JA KINDLUSTUSLEPINGU KEHTIVUS

8.1. Kindlustuskohaks loetakse kindlustuslepingus märgitud vara asukoht, kus toimus kindlustusjuhtumina käsitletav sündmus, mille tagajärjeks oli kindlustusvõtja majandustegevuse katkemine.

8.2. Kindlustusperiood on aeg, mille kestel kindlustusleping kehtib.

8.2.1. Kindlustusperiood algab kahjujuhtumi kuupäevast ja lõpeb hiljemalt kindlustuslepingus kokkulepitud vastutusperioodi lõppedes.

8.3. Kindlustusleping kehtib kindlustuslepingus sätestatud kindlustuskohas, -perioodil, -tingimustel.

9. KINDLUSTUSVÄÄRTUS, KINDLUSTUSSUMMA JA HÜVITISPIIR

9.1. Kindlustusväärtuseks on majandustegevuse brutokasum, mille kindlustusvõtja oleks teeninud, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud.

9.2. Brutokasumi kindlustusväärtuseks on brutokasum arvestusperioodil.

9.3. Lisakulude kindlustusväärtuseks on kindlustusjuhtumi järgsed võimalikud kulud arvestusperioodil.

9.4. Kindlustussumma määratakse vastutusperioodil prognoositava majandustegevusest oodatava brutokasumi alusel.

9.5. Kindlustussumma on maksimaalne väljamaksusumma ühe kindlustusjuhtumi kohta.

9.6. Brutokasumi ja lisakulude osas võib määrata hüvitispiire iga üksiku kahju või kogu vastutusperioodi kohta.

10. MITMEKORDNE KINDLUSTUS, ÜLEKINDLUSTUS JA ALAKINDLUSTUS

10.1. Mitmekordne kindlustus on olukord, kus kindlustusobjekt on kas osaliselt või täielikult kindlustatud sama kindlustusriski vastu mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate poolt maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse.

10.2. Ülekindlustus on olukord, kus kindlustussumma ületab vara kindlustusväärtuse. Ülekindlustuse puhul ei hüvita kindlustusandja rohkem, kui on tegelik kahjusumma või vara kindlustusväärtus.

10.3. Alakindlustus on olukord, kus vara kindlustussumma on väiksem kui vara kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Alakindlustuse korral makstakse kindlustushüvitist võrdeliselt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

10.3.1. Majandustegevuse katkemise kindlustuse kindlustussumma määramisel kokkulepitud piirini teatab kindlustusvõtja hinnangulise oodatava brutokasumi eelseisvaks aastaks. Selle alusel sõlmitud kindlustuslepingus alakindlustust ei arvestata.

11. KINDLUSTUSMAKSE

11.1. Kindlustusmakse on rahasumma, mille kindlustusvõtja peab kindlustusandjale tasuma kindlustusperioodi valitud oodatava brutokasumi põhjal. Ettetasutav kindlustusmakse on esialgne.

11.2. Kindlustusmakse või kindlustusmakse osa peab olema tasutud kindlustuslepingus ettenähtud tähtpäevaks.

11.3. Kindlustusmakset täpsustatakse kohe kui avaldatakse kindlustusperioodi tegelik brutokasumi suurus, s.t seejärel nõutakse kas täiendavat lisamakset või tagastatakse osa maksest tagasi kindlustusvõtjale.

11.3.1. kindlustusvõtja teatab kindlustusvõtjale kuue kuu jooksul peale kindlustuslepingu lõppemist täpselt teenitud brutokasumi.

12. KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE JA JÕUSTUMINE

12.1. Kindlustusvõtja on kindlustuslepingu sõlmimisel kohustatud esitama kindlustusandjale kindlustuslepingut puudutavates küsimustes õiged andmed ning teatama kõigist talle teadaolevaist kindlustusriski mõjutavatest olulistest asjaoludest; võimaldama kindlustusandja esindajal vara üle vaadata ja täitma kindlustusandja esitatud lisatingimusi, mis on vajalikud kindlustusriski vähendamiseks (nt tulekahju- või valvesignalisatsiooniseadmete paigaldamise nõue vms).

12.2. Kindlustusandja on kohustatud kindlustuslepingu sõlmimisel tutvustama kindlustusvõtjale kindlustustingimusi.

12.3. Kindlustusleping jõustub ja kindlustuskaitse algab kindlustuspoliisil märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeval.

13. KINDLUSTUSHÜVITIS JA HÜVITAMISE VORMID

13.1. Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks.

13.2. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurusega ja kindlustussummaga.

13.2.1. kui kindlustuslepinguga määratletud summa alusel makstav kindlustushüvitis ei ületa 10%-lt kindlustussummat, ei vähene esialgne kindlustussumma määr s.t alakindlustust ei arvestata;

13.2.2. kui makstav kindlustushüvitis ületab 10% kindlustuslepingus märgitud kindlustussummat, peab kindlustusvõtja alakindlustuse vältimiseks tasuma täiendava proportsionaalse lisamakse;

13.3. Kindlustusandja hüvitab kindlustusvõtjale kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks tehtud vajalikud kulud ning kulud, mida kindlustusvõtja kandis kahju kindlakstegemiseks või selle suuruse määramiseks. Kindlustusandja hüvitab ka kulud, mis on vajalikud kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud ja allesjäänud vara koristamiseks ning prahi äraveoks.

13.4. Hüvitamise vormi ja hüvitise suuruse otsustab kindlustusandja. Hüvitamise vormid on rahaline hüvitis, kahjustatud kindlustusobjekti taastamine või asendamine samaväärsel.

14. KINDLUSTUSLEPINGU LÕPPEMINE, ÜLESÜTLEMINE JA KINDLUSTUSLEPINGUST TAGANEMINE

14.1. Kindlustusleping lõpeb:

14.1.1. kui kindlustusmakse või selle osa on tasumata kokkulepitud tähtpäevaks;

14.1.2. kindlustusperioodi möödumisel;

14.1.3. kindlustuslepingu ülesütlemisel;

14.1.4. kindlustuslepingust taganemisel;

14.1.5. seaduses ettenähtud muudel alustel.

14.2. Kindlustuslepingu pooltel on õigus kindlustusleping üles öelda seaduses ettenähtud korras ja alustel.

14.3. Kindlustusandjal on õigus kindlustusleping üles öelda:

14.3.1. kui kindlustusvõtja on rikkunud käesoleva ettevõtte vara kindlustuse tingimusi ja kindlustuslepingu tingimusi;

14.3.2. kui kindlustusvõtja või soodustatud isik on petnud või üritanud petta kindlustusandjat kindlustuslepingu või kindlustusjuhtumi asjaolude suhtes;

14.3.3. kindlustusrisi suurenemisel.

14.4. Kindlustusandja on kohustatud järgima kindlustuslepingu ülesütlemisel võlaõigusseaduses ettenähtud nõudeid ja tähtaegu.

14.5. Kindlustusandjal ei ole lepingu ülesütlemise õigust, kui kindlustuslepingu tingimuste rikkumisel ei ole mõju kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisele või kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusele (v.a osamakse tasumata jätmise).

14.6. Pärast kindlustusjuhtumit võivad kindlustuslepingu mõlemad pooled kindlustuslepingu üles öelda, sellest teisele osapoolle üks nädal ette teatades. Kindlustuslepingu ülesütlemisel säilib kindlustusandjal kindlustuslepingu täitmise kohustus lepingu kehtivuse ajal toimunud kindlustusjuhtumite suhtes.

14.7. Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimisel teavitanud kindlustusandjat kindlustusrisi mõjutavatest olulistest asjaoludest või on esitanud teadlikult valeandmeid. Kindlustusandjal on lepingust taganemise õigus ühe kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest.

14.8. Kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest kindlustusmakset 14 päeva jooksul alates kindlustuslepingus määratud maksetähtajast ja kui kindlustusandja ei ole andnud kindlustusvõtjale selle aja jooksul makse tasumise uut tähtaega, siis eeldatakse, et kindlustusandja on lepingust taganenud.

14.9. Kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusvõtjal õigus tagasi saada kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse, millest on maha arvatud 15% kindlustusandja asjaajamiskuludeks. Juhul, kui kindlustusleping öeldakse üles pärast kindlustusjuhtumit, on kindlustusandjal õigus kindlustushüvitisest maha arvata tasumata kindlustusmaksed kuni kindlustusperioodi lõpuni.

14.10. Kindlustuslepingust taganemisel tagastab kindlustusandja kindlustusvõtjale kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse, millest on maha arvatud 15% kindlustusandja asjaajamiskuludeks.

15. KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

15.1. Kindlustusvõtja on kohustatud:

15.1.1. võimaldama kindlustusandja esindajal tutvuda vara seisundiga ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentidega;

15.1.2. teatama kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, millel on mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitaval lisatingimustel;

15.1.3. järgima Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte, kindlustuslepingus märgitud lisatingimusi ja seadmete kasutusjuhendeid; tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, mitte suurendama kindlustusrisi ja mitte võimaldama seda suurendada isikutel, kelle eest ta vastutab;

15.1.4. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kelle valdusse või kasutusse vara antakse;

15.1.5. viivitamata teatama kindlustusandjale mitmekordse kindlustuse tekkimisest ja kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisest (nt vara kasutusala muutmine, hoidmistingimuste muutmine, tulekahju- või valvesignalisatsiooniseadmete muutmine jms);

15.1.6. viivitamata teavitama kindlustusandjat vara võõrandamisest;

15.1.7. ruumist või hoonest lahkumisel sulgema ja lukustama ukсед, aknad-luugid vm. avad ning sisse lülitama kindlustuslepingus märgitud valvesignalisatsiooniseadmed;

15.1.8. hoidma kindlustuslepingus märgitud automaatse tulekahjusignalisatsiooni seadmed ööpäev läbi sisselülitatuna.

15.2. Kindlustusvõtja on kohustatud korraldama raamatupidamist vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele ja heale raamatupidamise tavale:

15.2.1. tagama viimase kolme majandusaasta aruannete ja algdokumentide säilimise sh nendest varukoopiate tegemise ja originaalidest eraldi hoiustamise.

15.3. Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:

15.3.1. võtma viivitamata tarvitusele meetmed vara päästmiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks ning majandustegevuse katkemise kestuse piiramiseks;

15.3.2. teatama juhtumist viivitamata politseile - kui kahtlustatakse kolmandate isikute tahtlikku tegevust; kohalikule päästeasutusele - kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatuslega; teistel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;

15.3.3. teavitama kirjalikult kindlustusjuhtumist kindlustusandjat, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades avalduses andmed juhtumi, kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja kahtlusallaste kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja esindaja juhiseid;

15.3.4. võimaluse korral säilitama kindlustusjuhtumi koha puutumatuna, kuni kindlustusandja selle üle vaatab;

15.3.5. esitama kindlustusandjale kindlustusjuhtumi tagajärjel kaduma läinud, kahjustatud või hävinenud vara nimekirja kahe nädala jooksul kindlustusjuhtumist teada saamise hetkest;

15.3.6. lubama kindlustusandjal juhtumi käsitlemise käigus kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjused ja suuruse, esitades selleks vajaliku dokumentatsiooni;

15.4. Majandustegevuse taastumisel peab kindlustusvõtja viima tootmise või teenuste osutamise vastavusse kindlustusjuhtumi eelse tasemega, suurendades tootmisvõimsusi ja töövahetuste arvu, kasutama selleks alternatiivseid tootmis- ja teeninduspindu, realiseerima ladudes seisvat valmistoodangut jms.

15.5. Kindlustusvõtja peab esitama kahjustatud, kindlustusjuhtumi järgses seisus vara või selle jäänused kindlustusandjale ülevaatamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahjustatud vara taastama või hävinenud vara utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta.

15.6. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal. Kindlustusvõtja on kohustatud andma kindlustusandjale täieliku teave kindlustusjuhtumiga seonduva kohta.

16. KINDLUSTUSANDJA KOHUSTUSED

16.1. Kindlustusandja on kohustatud:

16.1.1. tutvustama enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjale kindlustuslepingu dokumente;

16.1.2. hoidma saladuses talle kindlustuslepinguga seoses teatavaks saanud andmed;

16.1.3. registreerima kahjuteate ja tutvustama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi lahendamise ning kahju hüvitamise korda;

16.1.4. alustama pärast kindlustusvõtjalt kirjaliku avalduse saamist viivitamatult kindlustusjuhtumi käsitlemist ja tegema kindlaks hüvitamisele kuuluva kahju suuruse;

16.1.5. esitama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuste ja suuruse kindlakstegemiseks vajalike dokumentide nimekirja;

16.1.6. tegema kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsuse kohe, kuid mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul alates kõigi nõutavate dokumentide saamisest ning kahju suuruse ja tekkimise asjaolude kindlakstegemisest.

Alustatud kriminaalasja korral on kindlustusandjal õigus otsuse vastuvõtmist edasi lükata kuni asjaomasele süüdistuse esitamiseni või kriminaalasja lõpetamise või peatamise otsuse kättesaamiseni.

16.1.7. kindlustusandja on kohustatud kindlustusvõtjale kirjalikult teatama kahju hüvitamisest keeldumisest või vähendamisest hiljemalt 5 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest, näidates ära keeldumise või kindlustushüvitise vähendamise põhjuse ja aluse.

17. KINDLUSTUSHÜVITISE ARVESTAMISE JA HÜVITAMISE KORD

17.1. Hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel saamata jäänud brutokasum arvestusperioodil ja muud kindlustuslepingus sätestatud ja põhjendatud kulud.

17.2. Kindlustushüvitisest arvestatakse maha omavastutus.

17.3. Hüvitispiiriga kindlustamise korral hüvitab kindlustusandja kahju kuni kokkulepitud rahasummani.

17.4. Ülekindlustuse korral hüvitab kindlustusandja kahjusumma kuni kindlustusväärtuseni.

17.5. Alakindlustuse korral makstakse kindlustushüvitist võrdeliselt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Sama suhe kehtib lisakulude hüvitamisel.

17.6. Kui kindlustusjuhtumi järel majandustegevust ei taastata, näiteks kindlustusvõtjal piisavate rahaliste vahendite puudumise tõttu, hüvitatakse kahju sellise perioodi eest, mis oleks kulunud piisavate rahaliste vahendite olemasolul tööprotsessi taastamiseks, kuid mitte pikema perioodi eest kui vastutusperiood.

17.7. Ehitiste, masinate ja seadmete amortisatsioon hüvitatakse sel määral, kui seda arvestatakse kindlustusjuhtumi mõjust puutumata ehitiste, masinate ja seadmete eest.

17.8. Kui ettevõtte vara kindlustustingimuste alusel on hüvitist vähendatud või hüvitamisest keeldunud, siis on kindlustusandjal õigus majandustegevuse katkemise hüvitist vähendada või hüvitamisest keelduda.

17.9. Kindlustushüvitist makstakse välja 14 päeva jooksul alates kahju suuruse ja selle tekkepõhjuste kindlakstegemisest.

17.10. Kui kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurus või selle põhjus on terviklikult tõendamata, hüvitatakse vaid see osa, mis on tõendatud.

17.11. Kui ühe kuu möödumisel majandustegevuse katkemisest ja iga järgneva kuu möödumisel on võimalik määrata summa, mida kindlustusandja hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju eest minimaalses summas, siis see hüvitatakse ja käsitletakse seda kui avansilist hüvitist.

17.12. Kindlustusandja võib maksmise tähtaega pikendada juhtudel, kui:

17.12.1. kahtlustatakse kindlustusvõtja õiguslikku alust kindlustushüvitist saada, kuid selline tähtaja edasilükkamine on vaja tõestada;

17.2.2. kindlustusjuhtumi põhjustanud sündmuse kohta on algatatud kriminaalasi, siis kuni asjaomasele süüdistuse esitamiseni või kriminaalasia lõpetamise või peatamise otsuse kättesaamiseni.

17.13. Kindlustusandjal on õigus hüvitise maksmise tasaarvestada kindlustuslepingu järgi tasumata kindlustusmakse osad kuni kindlustusperioodi lõpuni.

17.14. Hüvitamisele ei kuulu kindlustusvõtjale käibemaksu seaduse alusel tagastatav käibemaksu osa.

18. LISAKULUDE HÜVITAMINE

18.1. Kulutused, mida kindlustusvõtja tegi kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju vältimiseks või selle suuruse vähendamiseks, hüvitatakse juhul, kui:

18.1.1. kulutuste tegemine oli eelnevalt kokkulepitud;

18.1.2. kulutused, mida kindlustusvõtja sõltuvalt kujunenud olukorrast luges hädavajalikeks kahju suuruse vähendamisel, kuid edasilükkamatute asjaolude tõttu ei saanud eelnevalt küsida kindlustusandja nõusolekut. Sellistest tegevustest tuleb kindlustusandjat teavitada esimesel võimalusel.

18.2. Lisakulusid ei hüvitata juhul, kui:

18.2.1. kindlustusvõtja saab nendest vastutusperioodi jooksul või selle järel tulu;

18.2.2. need kuuluvad kulude hulka, mida kindlustustingimuste alusel ei hüvitata;

18.2.3. need koos brutokasumi hüvitisega ületavad kindlustussummat v.a juhul, kui nimetatud kulutused tehti kindlustusandja korraldusel;

18.3. Kui kindlustushüvitist vähendatakse alakindlustuse tõttu, vähendatakse samas proportsioonis ka hüvitatavaid lisakulutusi.

19. KINDLUSTUSANDJA VABANEMINE KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST

19.1. Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

19.1.1. kindlustusvõtja ei ole täitnud vähemalt ühte punktis 15 esitatud nõuetest ja nõuete täitmata jätmise ning kindlustusjuhtumi vahel esineb põhjuslik seos;

19.1.2. kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (osamakse korral hiljemalt kindlustusandja poolt täiendavalt määratud tähtpäevaks) ja kui kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;

19.1.3. kindlustusvõtja on tahtlikult või hooletuse (lepingulise kohustuse täitmisel vajaliku hoole järgimata jätmise) tõttu rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingu tingimust, millel on mõju kindlustusjuhtumi toimumisele või kahju suurusele;

19.1.4. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja või soodustatud isiku raske ettevaatamatuse, hooletuse või tahtluse tõttu. Raske ettevaatamatuse all mõistetakse olukorda, mil isik näeb ette oma käitumise tagajärge, kuid loodab kergemeelselt, et tagajärjed jäävad tulemata;

19.1.5. kindlustusjuhtum oli põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikute või nende töötajate tegevusest alkoholijoobes, narkootikumide või psühhotroopsete ainete mõju all;

19.1.6. kindlustusobjekti või selle osa kahjustumise, hävimise või varguse korral puudusid kokkulepitud aladel või ruumides kindlustuslepingus märgitud tulekahju- ja valvesignalisatsioon või kui need polnud rakendunud või olid koodiga maha võetud, v.a juhul, kui kindlustusandja nõuete eiramisel ei olnud mõju kindlustusjuhtumi toimumisele;

19.1.7. kindlustusvõtja või soodustatud isik on eksitanud või püüdnud eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või suuruse osas või püüdnud kindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.

19.2. Kindlustuslepingu täitmise kohustusest vabanemise ulatuse otsustab kindlustusandja.

19.3. Ohutusnõuete eiramisest tingitud kindlustusjuhtumi korral on kindlustusandjal õigus kindlustushüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda. Kindlustushüvitise vähendamise või selle maksimisest keeldumise otsuse tegemisel arvestatakse ohutusnõuete eiramise seost ja mõju antud juhtumile. Hüvitise suurus ei vähendata juhul, kui tõendatakse, et kahju oleks tekkinud ka siis, kui ohutusnõudeid oleks täidetud.

20. VÄLISTUSED

20.1. Hüvitamisele ei kuulu majandustegevuse katkemine:

20.1.1. põhjusel, mis ei ole käsitletav varakindlustuse kahjana;

20.1.2. põhjusel, et kahju tekkekohaks ei ole kindlustuskoht.

20.2. Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulud, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on:

20.2.1. sõda, kodusõda, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, tööseisak (lokaut), erakorraline seisukord, terrorism, sundvõõrandamine;

20.2.2. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine;

20.2.3. maavärin, maalihe ja/või pinnase vajumine;

20.2.4. lõhkamis- või kaevamistööd;

20.1.5. keskkonnasaaste likvideerimise kulud;

20.2.6. asjaolu, millest kindlustusvõtja oli teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist, kuid ei teavitanud sellest kindlustusandjat.

21. KINDLUSTUSHÜVITISE TAGASTAMINE

Kindlustusvõtja ja/või soodustatud isik on kohustatud tagastama kindlustusandjale kindlustushüvitise, kui hüvitamist välitavad asjaolud on ilmnenud pärast kahju hüvitamist või kui kahju on hüvitanud kolmas isik seadusega ettenähtud korras.

22. TEATAMISE VORM

Kõik teated esitatakse lepingu teisele poolele kirjalikult.

23. KAEBUSTE ESITAMINE JA VAIDLUSTE LAHENDAMINE

23.1. Kindlustusvõtjal on õigus esitada kaebus kindlustusandja tegevuse kohta Finantsinspeksioonile.

23.2. Kõik käesolevast kindlustuslepingust tulenevad vaidlused lahendatakse Harju Maakohtus.